

Høgni Hoydal hevur rætt: Føroyar eru eitt anarki

Hertfyri kundi eg í blóðnum prógva at landsstýrið hevði brotið stýrisskipanina. Samstundis var staðfest at løgtingið er virðisleys í síni uppgávu at hava eftirlit við um landsstýrið fremur tingsins löggávu.

Eg fordi fram í míni grein í *Sosíalinum*, at lesarin skuldi ikki rokna við nakrari sum helst reaktión. Uttan iva fór hetta stórmál, sum tað skuldi verið, at verða tagt í hel.

Hetta kom eisini næstan at halda. Men blaðmaður á *Sosíalinum* hevur verið so heppin at fáa eina viðmerking frá okkara justits (og sjálvstýris)ministara Høgni Hoydal.

Høgni er annars kendur fyri at hava eina greiða stóðu og krevja klokklárar mannaongdir í stórt sæð øll málum heilt frá víður-skiftunum millum Føroyar og Danmark og til bygging av Sandoyarferju.

Men tá talan er um eitt greitt brot á stýrisskipanina, stuðlað av Tjóðveldisflokkinum, er stóran hjá Høgna serdeilis ógreið.

Skilir ikki Óla Jacobsen

Hansara fremsta viðmerking er, at hann skilir ikki Óla Jacobsen. »Løgtingið hevur jú avtikið yrkisráðið og løgtingið er hægsta vald.« Í veruleikanum hevur hetta sera lítið við málið at gera. Tað sum er avgerandi er, at lógin um yrkisráð var í gildi í háltannað ár, og at landsstýrismaðurin framdi brot á stýrisskipanina við ikki at seta lógina í verk. Hevði landsstýrismaðurin gjørt sína skyldu hevði tað heldur ikki gjørt aktuelt at avtaka yrkisráðið. Júst hetta var seinasti liður hjá landsstýrinum at seta løgtingið »uppá pláss«.

Hinvegin er hetta mál ein sera góð lýsing av Føroya Løgting, og serstakliga av samgongumanningini. Hon samtykti at avtaka yrkisráðið aftaná at:

- at landsstýrismaðurin (John Petersen/Annfinn Kallsberg) framdi brot á stýrisskipanina við ikki at seta lógina um yrkisráð í verk, bert tí hann ikki góðkendi viljan hjá løgtinginum!
- lögmaður framdi brot á stýrisskipanina við at geva løgtinginum »skeiv- ar og villileiðandi upplýsingar«, bæði tá Hendrik Old reisti málið sum ein fyrispurning í løgtinginum og aftur tá málið um at avtaka yrkisráðið var til víðgerðar í tinginum.

Tað er eingin ivi um, at løgtingið við nevndu samtykt hevur beinleiðis góð-

Rættartrygd og álit

...Spurningurin um upp-sagnir, sáttmálar, rættartrygd hjá tænaðummonnum, starvsfólkapolitikkur o.s.fr., eru fyrisitingarlígr spurningar, har lógin, reglur og ábyrgd skulu haldast. Fyri einhvønn prís og uttan politiskar rossahandlar. Annars rykur júst rættartrygdin og anarki valdar. Tey sum hava ábyrgdina av rættartrygdini eru landsstýrismaðurin og hansara fyrisiting, og ovast lögmaður og hansara fyrisiting. Er nakað skeiðt farið fram, má ábyrgdin staðfestast og avleiðingar takast. Fr ikki álit á hesi skipan eigur løgtingið beinanvegin at seta misálit á alt landsstýrið. (Undirritaði eigur undirstrik-ingarnar).

kent umrøddu brot á stýrisskipanarlógina, har revsingin annars er upp til 2 ára fongsul. Og fremsti talsmaður fyri at góðkenna hesi lógabrot hjá landsstýrinum var júst formaðurin í tingbólkinum hjá tjóðveldisflokkinum. Hetta er rættartrygd í praksis hjá hesum flokki og fullveldissamgonguni annars.

Tað skuldi verið óneyðugt at tilskilað at hetta mál snýr seg fyri so vítt als ikki um yrkisráðið. Hetta snýr seg um tann treytaleysa skyldan hjá landsstýrismanni at fylgja eini løgtingslóg verður fylgd. Verður ikki hildið fast um tað, kann einhvør landsstýrismaður og embætismaður gera sum tað passar honum uttan mun til hvat løgtingið samtykkir. Høgni sigur eitt og praktiserar nakað annað.

Í samband við málið um landsverkfrøðingin hevði Høgni eina útmerkaða lýsing av hvussu eitt rættarsamfelag eigur at virka. Verður hetta ikki fylgt »rykur júst rættartrygdin og anarki valdar«, sum hann so rætt sigur.

Men tá Høgni verður spurður um sína stóðu til eitt greitt rættarbrott hjá tí landsstýri, har hann er vara-

lögmaður, er eingin greið og klokklár stóða, og tað er einki krav frá tjóðveldisflokkinum um at stýrisskipanin skal haldast. Tað er tvørturímóti.

Føroya fólk eigur at kunna seg um rættarpolitikkinn hjá samgonguni. Hetta skrivaði Høgni Hoydal fyrst í januar í samband við málið landsverkfrøðingin. Sjáldan eru fortreytirnar fyri eini demokratiskari skipan útgreinaðar so væl sum her. Trupulleikin er bert tann, at tá hesi sjónarmið skulu standa sína roynd hava Høgna og Tjóðveldisflokkinum beint mótsatta stóðu. Prógv við hesum er málið um yrkisráðið hjá lönjavnargrunninum. Her hevur tj.flokkurin við be-ráddum stuðlað og tikið undir við greiðum broti á stýrisskipanina hjá landsstýrismanni og lögmanni. Og hervið er váttað at Føroyar út frá Høgnaða egnu fyrirteytum eru eitt anarki t.v.s. eitt rættarleys sam-felag.

lögmaður, er eingin greið og klokklár stóða, og tað er einki krav frá tjóðveldisflokkinum um at stýrisskipanin skal haldast. Tað er tvørturímóti.

Føroya fólk eigur at kunna seg um rættarpolitikkinn hjá samgonguni.

Áðrenn fólk taka stóðu til fullveldissætlanirnar hjá landsstýrinum eiga tey fyrst og fremst at seta seg inn í rættarfatanina hjá samgonguni. Tað er væl hetta sum fyrst og fremst er avgerandi fyri hvørt fullveldi merkir meira ella minni

frælsi. Henda rættarfatan er dokumenterað í »*Sosíalinum*« og »*Dimmalætting*« 6.mai. Hon er enn gjøllari útgreinað í FF-blaðnum sama dag. Hetta blað kann fáast frá skrivstovu fiskimannafelagsins á tlf. 311569.

Nevnda dokumentation gevur gott grundarlag fyri at meta um hvussu hvussu trygg vit kunnu verða við eini grundlóg, sum Annfinn Kallsberg og Høgni Hoydal eru garantar fyri.

Óli Jacobsen

